

Slovani v Avstriji krepko napredujejo duševno in gmotno. Dokaz: česko krasno gledališče v zlati Pragi, pomnoženo število časopisov, galerija slik v Zagrebu, slovenske posojilnice; rastoča književna vzajemnost.

Kako mogočno da je mej Slovenci začela pojavljati se narodna zavest, to nam svedoči zadnje volitve na Koroškem in Štajerskem. Celo uže zapuščeni, ubogi Korošci so s tremi poslanci prodrli in štajerski Slovenci smo v res besnej volitevske borbi sijajno zmagali. povsod na kmetih, in v dveh mestih znatno glasov si pridobili, posojilnice, sadjerejsko in hmeljarsko društvo, Slovensko društvo, Sokol, pevsko društvo in domojlubi vseh stanov delali so pogumno in uspešno. Največ trpel pa je gotovo naš „Slovenski Gospodar“ v tem letu; vendar tudi to najhujšo borbo je srečno prestal.

Konečno bodi še izrečena najiskrenejša zahvala vsem, ki so naš list kakorkoli podpirali in širili. Slava in hvala jim! Vsem dobrim Slovincem pa želimo: Veselo novo leto!

Obligacije štajer. stanov od l. 1809 se bodo v novem leti izplačevale.

(Pozor, slovenski kmetje in občine!)

Leta 1809 je štajerska dežela vsled francoske vojske v velike denarne zadrege prišla in so radi tega tadajšnji „stanovi“ (die Stände) primorani bili, narod k takozvanemu bojnemu posojilu prisiliti. Čez vsako tako posojilo so se izdale potem zadolžnice in obligacije štajerskih stanov (Zwangsanlehens-Obligationen).

Te obligacije še do sedaj niso izplačane in se deloma pri okrajnih blagajnicah, deloma pri občinskih predstojništvih, kakor tudi deloma pri posameznih „sosečkah“ nahajajo.

Razun velikih denarnih žrtev, še je narod leta 1809 francosko vojsko tudi z živim prekrbeti moral itd., čez to so se takrat grajščinam in potem tudi občinam, sosečkam in posameznim strankam nakaznice ali takozvani „kasašajni“ izročili.

Obresti od obligacij je do sedaj deželna blagajnica v Gradci izplačevala, od „kasašajnov“ ali nakaznic pa do sedaj nikakih obresti ni bilo.

Vsled postave od 10. junija 1884 bodo se omenjene obligacije in nakaznice prihodnje leto 1885 izplačevale in se morajo vse take tirjatve do 31. januarja leta 1885 pri deželni blagajnici napovedati.

Z ozirom na to, si dovoljujem slavne okrajne zastope, občine, sosečke in posameznike opozoriti, da omenjene tirjatve ob pravem času in na pravem mestu napovejo, ker bi se lahko zgodilo, da se na tirjatve, koje bi prepozno napovedane bile, ne bi več ozir jemalo.

Strankam, katere v tej reči kakega pojasnila želijo, podpisani z veseljem ustreže.

V Ptuiju 6. grudnia 1884.

Anton Gregorič, okrajni tajnik.

Opomnja uredništva: Uže prihodnji mesec mora biti vsaka obligacija (prestacija) napovedana. Ker se to nikder še ni prav nujno naznanjalo, mislijo nekateri, da v Gradci na našo pozabljivost računijo in da obrok zamudimo. Slovincem ni treba deželnej blagajnici v Gradci ničesar, še vinarja ne, pustiti.

Gospodarske stvari.

Slivar, slivni ubadar.

Slivar ali slivni ubadar (der Pflaumenstecher; Rhynchites cupreus L.) Rilčkar je bakreno-pozlačen, dostikrat tudi rudečkastorujavkast in prav na kratko poraščen; njegove dlačice časih tudi malo na sivkasto vlečejo. Bela ličinka njegova ima črno-rujavo glavo. Rilček ima dolg in precej krepak, kateri je pri zlatem rilčkarji temno-vijolčast, pri rudečkastorujavem pa črnkast.

Keberček prikaže se pomladi, da polaga svoja jajčica v pričete, kot srednji bob debele sadeže, najraje v češpljeve in slivine, če pa teh ni, spravi se na češnje, katerim do polne dozoritve ne prizanaša; sicer pa svoje malopridno početje na češpljah in slivah navadno do konca meseca julija izvršuje. Oplodena samica ubode sadek do koščice, kamor potem eno (le malokedaj po dvoji) drobno, podolgasto, rumenkasto-belo, polprozorno jajčico položi in pecelj do pol centimetra od sadežka oddaljeno (le redko tikoma sadeža) preglođa, da ta odpade. Čez nekoliko tednov (navadno 3 do 4) pozneje iz jajčeka izleze ličinka, se živi od vničnega sadu, a dorastla se v zemljo zarine, kjer prezimi, se zabubi, da v prihodnji spomladi zopet kot dovršeni rilčkar-ubadar na dan pride in svojo uničevalno malopridnost na koščicastem sadju iz nova pričinja in izvaja. Ena samica odstriže in ukonča sama do 50 in še več sadežev. Leta 1879, so na Premu in v okolici po tem škodljivi trpele posebno češnje, katere je še odstrigal popolno dozorele, to pa zato, ker se je bil vsled dobre češpljeve letine l. 1878, v obilnem številu prikazal, a leto potem pa za svoj daljni razvoj nobenih češpljev sadežev našel ni.

Odstriženi sadežki, v katerih je zalega tega mrčesa, tudi v največi vlagi ne segujijejo, nego ostanejo velo-gobasti.

Zatira se ta hudi sovražnik koščicastega sadja najbolje s tem, da se odstriženi sadeži vedno sproti pod drevjem pobirajo in požigajo, dalje naj se v pozni jeseni in zgodnji pomladi zemlja okolo dreves globoko prekopuje, da se

tako ličinke in bube, katere so plitvo pod rušo, globokeje spravijo, in ko njih čas pride, na površje ne morejo, ter v zemlji poginejo; dalje, če se rilčkarje ob mirnem in hladnem vremenu na rjuhe pod drevo raztegnejene otresa in pokonča; toplo in vetrno vreme za to ni; pri toploti srčce, a veter jih pa med padom v stran odnese.

Sejmi. 29. decembra: Orešje v Brežiškem okraji. 2. januarja: Buče, Gradec, Radgona. 5. jan. Maribor. 7. jan. Lučane, Ptuj. 12. jan. Elanina, Nova Corkev.

Dopisi.

Iz Maribora. (Kreisamt, stolna cerkev, šolske sestre, Seidl.) Znani „kreisamt“ bode prodan za 12—18000 fl., kupiti ga želi mesto, ker je vrt že itak v trg spremeniti dalo. Šolskim sestram je mestni zastop naklonil 420 fl. podpore. — Zastran stolne cerkve sklenolo se je pozvati slovitega nekega slovitega arhitekta iz Dunaja in Wolfa iz Gradca; slednji je tukaj z 20.000 fl. lepo obnovil in popravil križarjev cerkev (Leechkirche), katero so nekateri Gračani kar uže podreti hoteli. Imenovana dva pregledata i našo stolno cerkev, je li res za podreti ali se vendar tudi dostojno popraviti da! — Avstrijsko-vogerska banka ustanovi v Mariboru podružnico, poverjena sta J. N. Pfrimerja. — Umrl je znani Konrad Seidl, bivši kamški župan, deželni in državni poslanec, po mučnej bolezni. — V mestu in v okolici tatje silno marljivo kradejo, da imajo žandarji in župani veliko sitnob.

Od sv. Martina na Pohorji. (Sad nemško-liberalnega šuntanja.) Dne 19., 20., 21. in 22. novembra bilo je pred celjsko okrožno sodnijo toženih 14 oseb: Stefan Vrečko (Sturm), Janez Vrečko, Anton Vrečko (župan), Sebast. Zorko, Mart. Brentuša, Anton Mojal, Jurij Zorko, Andrej Blažič (hlapec), Anton Koren, Jakob Potočnik. Jurij Koren, Matej Babič in Fr. Rebernik, zvečinoma v Breitenbachu doma. Zatožba veli: za den 6. julija je g. dr. Radaj naznanil volilni shod, da poroča o deželnem zboru, ker ga je pred 6 leti bilo vseh 8 volilnih mož št. Martinske fare volilo v poslanca. Č. g. župnik M. Brezovšek dajo to pri cerkvi 29. jun. oznaniti. Sedaj raznese se glas po fari: „Slovenci hočejo imeti staro raboto in desetino nazaj“. Najbolj razburjeni kažejo se Vrečkoti. Tako je Antonu Terglecu dne 5. jul. v Spesovej (Žnidar) krčmi djal Stefan Vrečko: „čakaj ti boš videl, kaj bomo jutri naredili s totim hudičem, z Žnidarjem in s fajmoštrom, najprej bomo krote izpustili, Marburškim falotom pa čreve. Ti boš videl, kako bo vse šlo jutri. Zdaj so na-

trofili ta prave, midva imama uže vse naštimano z rihtarjem, ti bodeš videl, kako bodo jutri šli.“ Po noči podžagajo maj s slovensko zastavo. Drugi den po rani sv. meši začne zborovanje a kmalu začneta pred Spesovo hišo stoječe ljudi z vinom in šnopsom napajati Stefan in Janez Vrečko in ščuvati zoper dr. Radaja in spremljevalce. (Dalje prihodnjič)

Iz Celja. (Posojilnica, nov odvetnik, okrajni zastop) Slovenska posojilnica močno grize naše nemčurje. Zato se silno vese lijo, da sedaj celjska „šparkasa“ priredi tudi nekšno „Vorschusskaso“. — Novi slovenski advokat g. dr. Filipič je odpretje svoje pisarne naznanil županstvu, duhovščini, raznim korporacijam itd. Uradoval bode slovenski in nemški in se rad potegoval za vsako pravično reč. — Liberalni okrajni zastop tirja za drugo leto 35.299 fl. ter bode pobiral 25% okrajnih doklad od direktne dače, ki znaša 127.528 fl. To je precej občutno breme. Samo „söderliferantom“ se izplača čez 10.000 fl. Donesk za šole (7%) znaša 8927 fl., za reguliranje Savinje pa 3000 fl. Toda znanemu Nekermanu še ni dovolj potroškov. On tirja še štipendije za ženske, katere bi se naj v Gradci na porodišči izučile za babice. Da bi pa mesto menje zadeto bilo, so liberalci iztuhtali, naj se okrajna doklada skozi 12 let tistim opusti, ki bodo nove hiše zidali; da bo to Celjanom več koristilo, kakor deželanom, to je g. vitez Berks dobro dokazal pa liberalci so v takih rečeh za kmeta — gluhi.

Iz Kalobja. (Castiti gospodi Lazaristi od sv. Jožefa pri Celji obhajali so pri Devici Mariji na Kalobji od 29. novembra do 8. decembra duhovne vaje. Ne le domači farmani, tudi iz sosednih župnij vdeležili so se v ogromnem številu in z veliko pobožnostjo poslušali nauke in prejeli sv. zakramente. Živo nam je v spominu lanski misijon, ali letošnje eksercicije storiijo nam častite gospode nepozabljive. S hvaležnim srcem kličemo za Vami: Bog Vam plati!

Kalobški farani.

Od Nove cerkve. (Strassburški kapitel III.) Poslednji vikarji bili so tudi djanski kanoniki Strassburškega kapitela, čigar udje ali članovi nosijo kot znamenje svoje posebne družbe pozlačen križec s prav lepo podobo sv. Miklavža v emailu. Križec podoben je križcem, ktere nosijo korarji Krške ali pa Lavantinske stolne cerkve. — Trak, na katerem se nosi, je pa ožji od unih, ter je modre barve, z dvema rudečima progama. To odlikovanje podelili so temu Kapitelu še le pokojni krški knezoškof Dr. Valentin Wiery. Člani ali udje tega častitljivega kapitela bodo brez dvoma tudi vsi prihodnji Novocerkevski farni predstojniki. Smrt Novocerkevškega dekana ne izprazni te fare, ki je za vselej Strassburškemu kapitelu vtelesena, ampak izprazni le njihovo mesto v Strassburškem kapitelu. Zato se tudi po smrti Novocerkevškega